

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

JAARVERSLAG 2017

UNIVERSITEITS- BIBLIOTHEEK

JAARVERSLAG
UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK
Universiteit Hasselt
2017

Inhoud

1.	Samenvatting	7
2.	Universiteitsbibliotheek UHasselt.....	10
2.1.	Visie en beleid	10
2.2.	Structuur	10
3.	Campus Diepenbeek.....	11
3.1.	Collectievorming en toegang tot wetenschappelijke informatie.....	11
3.1.1.	Elektronische tijdschriftpakketten en e-books (full-text).....	12
3.1.2.	Losse tijdschriften.....	13
3.1.3.	Boeken en reeksen.....	13
3.2.	Uitgaven collectievorming	13
3.3.	Gebruik	15
3.3.1.	Bezoek bibliotheekwebsite	15
3.3.2.	Gebruik bibliografische databanken	15
3.3.3.	Gebruik e-journal pakketten.....	16
3.3.4.	Ontlening van boeken.....	17
3.3.5.	Interbibliothecaire dienst (IBL)	17
3.4.	Dienstverlening	18
3.4.1.	Openingsuren	18
3.4.2.	Informatievaardigheden.....	18
3.4.3.	Catalogisering (UHasselt).....	19
3.4.4.	Activiteiten in IT	19
3.4.5.	Automatische attendering	19
3.4.6.	Inbindingen.....	19
3.4.7.	ISBN	19
3.5.	Bibliotheek Architectuur en Kunst (ARK)	19
4.	Rechtsbibliotheek Limburg (RBL).....	20
4.1.	Collectievorming	21
4.1.1.	Databanken	21
4.1.2.	Tijdschriften	21
4.1.3.	Boeken	21
4.2.	Uitgaven voor collectievorming	22
4.3.	Gebruiksstatistieken.....	22
4.4.	Dienstverlening	23
5.	Research output en publiceren.....	23
5.1.	Beheer en beleid.....	23
5.2.	Document Server@UHasselt.....	24
5.3.	Publiceren.....	26
6.	ANET en catalogus.....	26
6.1.	Profiel van de andere partners.....	26
6.2.	Contract	26
7.	Personeel (op 31 december 2017)	27
8.	Het beleid en algemene budgetten	27
9.	Externe relaties	28
9.1.	VVBAD.....	28
9.2.	ELEKTRON	28
9.3.	Samenwerking met de Provinciale Bibliotheek Limburg	29
9.4.	VLIR ad hoc WG RDM-Open Science	29
9.5.	Activiteiten in ontwikkelingssamenwerking	29
10.	Evoluties	29
	Bijlage 1: Prognose consortia & e-bronnen 2018.....	31

1. Samenvatting¹

De Universiteitsbibliotheek UHasselt heeft als hoofddoelstelling haar gebruikers - in de eerste plaats studenten, onderzoekers, docenten en stafleden - te ondersteunen bij het gebruik en beheer van wetenschappelijke en educatieve informatie. De nadruk ligt enerzijds op het verzekeren en vergemakkelijken van de toegang tot wetenschappelijke literatuur en anderzijds op het beheren en ontsluiten van de onderzoeksoutput van de universiteit.

De Bibliotheekbeleidscommissie werkte de nodige beleidslijnen uit voor investeringen in e-literatuur en databanken, en tekende daarnaast ook een structureel aankoopbeleid voor didactische literatuur uit.

Campusbibliotheek Diepenbeek en ARK filiaal

De Universiteitsbibliotheek wordt grotendeels digitaal. Dit blijkt uit de gebruikscijfers. Het ontlenen van boeken beperkte zich in 2017 tot 6.828 materialen; 290.426 artikels² werden daarentegen gedownload. De Summon discovery tool bewees hierin duidelijk haar nut met 185.116 zoekacties. De meest geraadpleegde bronnen zijn Web of Science (66.092 zoekacties) en Scifinder (19.510 zoekacties) als databanken en Elsevier ScienceDirect (122.951 full-text downloads) als tijdschriftpakket.

Op 31 december 2017 omvatte het e-bronnen aanbod aan de UHasselt directe toegang tot **62.423 full-text tijdschriften** en **209.741 e-boeken**. Aan de toegankelijkheid van deze e-bronnen hangt een stevig prijskaartje vast. De Bibliotheekbeleidscommissie heeft bewust gekozen om hierin te investeren. **In 2017 steeg het budget voor databanken, e-tijdschriften en e-boeken tot € 648.267,74 (+4,45%).**

De toegang tot databanken en e-tijdschriften wordt voor een belangrijk gedeelte via consortia-onderhandelingen met de uitgevers geregeld. **De Universiteitsbibliotheek participeert ten volle in de Elektronconsortia voor elektronische literatuur.**

Naast het elektronische aanbod waren er in totaal 71.748 **papieren volumes en objecten**, waarvan **62.009** in de Campusbibliotheek en 9.512 in de Bibliotheek Architectuur en Kunst. Ten gevolge van een grootschalige wiedooperatie in 2017 is het aantal boeken en objecten met 8.738 gedaald. Het bestede **boekenbudget daalde** eveneens **tot € 26.166,36 (-37,42%)**, een uitzonderlijk laag niveau. Er werden voor de Campusbibliotheek en voor ARK slechts 234 papieren boeken aangekocht.

De Universiteitsbibliotheek voorziet daarnaast een aanbod aan infosessies en cursussen over **informatievaardigheden**. De online en modulair opgebouwde cursus op de bibliotheekwebsite doet hierbij dienst als eerstelijns instrument (zie: <http://bibliotheek.uhasselt.be/nl/informatievaardigheden>). Daarbovenop organiseerde de Universiteitsbibliotheek voor de verschillende faculteiten specifieke werksessies.

De bibliotheekruimte wordt door de studenten in hoge mate gebruikt om te studeren. De bezettingsgraad bedroeg gemiddeld meer dan 80%. De geplande **renovatiewerken** aan de Campusbibliotheek werden op 1 augustus aangevat. Omdat de bibliotheek tijdens de werken afgesloten was, werd vanaf 1 oktober een tijdelijke werk- en studeerruimte voorzien aan de ingang van het hoofdgebouw.

¹ Voor de betekenis van de gebruikte acroniemen verwijzen we naar de volledige tekst.

² Deze cijfers betreffen enkel de statistieken die door de uitgevers worden aangeleverd. In de praktijk ligt het aantal nog hoger.

Rechtsbibliotheek Limburg

De Rechtsbibliotheek Limburg vierde in oktober 2017 haar vijfjarig bestaan. Ook in de RBL werden acties ondernomen om de toegang tot juridische literatuur te verbeteren. De **BibliotheekCommissie voor de Collectievorming van de Rechtsbibliotheek** (BCCR) zorgt voor een verbeterde samenwerking tussen faculteit, bibliotheek en rechtbanken op het vlak van collectievorming.

De volgende **juridische databanken** zijn beschikbaar voor de stafleden en studenten van UHasselt: Jura, Strada lex, Jurisquare, monKey, FiscalNet, SocialEye en EBSCO Legal Source.

Het aantal abonnementen op **tijdschriften** steeg in 2017 tot **129 titels** (+3). Op 31 december 2017 bezat de RBL **18.103 volumes**. De collectievorming voor de Rechtsfaculteit verloopt hoofdzakelijk via het systeem van standing orders, reeksorders en/of pakketbestellingen bij de voornaamste Belgische uitgevers.

De **uitgaven** door UHasselt **voor de collectievorming van de RBL** bedroegen **€ 139.922,11**, waarvan € 54.808,41 voor databanken, € 32.408,97 voor tijdschriften en € 40.599,16 voor boeken.

In 2017 ontving de Rechtsbibliotheek Limburg **4.531 bezoekers**, in hoofdzaak studenten (2.796). De piekperiodes zijn mei en november, op momenten dat studenten hun onderzoeksopdrachten afwerken. Bij het begin van het academiejaar organiseerde de bibliotheek **infosessies** voor alle 1ste bachelorstudenten rechten.

De rechtenstudenten kunnen dankzij **samenwerkingsakkoorden** ook terecht in de Provinciale Bibliotheek Limburg, in de rechtsbibliotheek van de KU Leuven en in de bibliotheek van de Universiteit Maastricht. De studenten rechten hebben off campus overigens toegang tot de e-bronnen van de Universiteit Maastricht.

Research output en publiceren

Het **open access-beleid** van UHasselt is gebaseerd op de 'green road', trad in 2016 in voege en werd in 2017 verder uitgewerkt. De website omtrent publiceren werd bijvoorbeeld aangevuld met een subweb 'ondersteuning'.

De Document Server, de institutionele repository van UHasselt, is uitgebouwd rond de open source software DSpace. Om naar de laatste versie van DSpace over te gaan, werd op 14 maart 2017 een aanbesteding voor een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking opgestart. Op 18 mei besliste de jury unaniem om de firma 4Science het contract te gunnen. 4Science heeft de ambitie om zoveel mogelijk van de door UHasselt gevraagde functionaliteiten in DSpace 7.* te integreren en zal het resultaat als 'Open Source' code aanbieden. De aanlevering heeft enkele maanden vertraging opgelopen tot in de eerste helft van 2018.

Op 31 december 2017 waren in de Document Server **23.276 publicaties** opgenomen, **waarvan 56,0% full-text**. De databank telt 3.215 **masterthesissen** (+363) (enkel de eindverhandelingen waarvoor de studenten een auteursrechtelijke overeenkomst hebben getekend) en 814 **doctoraten**.

Varia

Op 31 december 2017 omvatte het **personeelsbestand 9,7 FTE** voor de drie locaties. De onkosten voor het personeel bedroegen in 2016: **€ 519.539,18**.

De uitgaven voor de bibliotheek op de werkingsbudgetten bedroegen **€ 81.577,19**, bestemd voor de aanschaf van bureelmateriaal, rekken, onderhoud, algemene literatuur, lidgelden Provinciale Bibliotheek en (vooral) de participatie in het bibliotheekmanagementsysteem ANET. De buitengewone uitgaven bedroegen **€ 14.472,16**.

De Universiteitsbibliotheek is lid van de vzw's **VVBAD** en **ELEKTRON**. De **VVBAD, sectie Onderzoeks- en Wetenschappelijke Bibliotheken**, staat in voor de projectwerking van de wetenschappelijke bibliotheken in Vlaanderen. De vzw ELEKTRON volgt alle consortiavormingen in Vlaanderen op.

De Universiteitsbibliotheek is betrokken bij ontwikkelingssamenwerkingsprojecten via **VLIR-UOS-programma's**, o.a. het Cuban Network Project (2013-2018) en het IUS Bahir-Dar, Ethiopië (2016-2021), waarvan M. Goovaerts de transversale projecten coördineert.

2. Universiteitsbibliotheek UHasselt

2.1. Visie en beleid

De Universiteitsbibliotheek UHasselt heeft als hoofddoelstelling haar gebruikers te ondersteunen bij het gebruik en beheer van wetenschappelijke en educatieve informatie. De studenten, onderzoekers, docenten en stafleden behoren tot haar belangrijkste doelgroepen.

In een moderne bibliotheek ligt de klemtoon niet meer op zuivere collectievorming. In een gedecentraliseerd informatielandschap, waarvan internet de motor is, is toegankelijkheid tot wetenschappelijke literatuur en kennis de belangrijkste uitdaging. Het is daarbij een nieuwe uitdaging om de onderzoeks- en educatieve informatieoutput van de universiteit te beheren, zodat die zichtbaar wordt in het gedecentraliseerd informatielandschap.

De praktische invulling van deze visie gebeurt door:

- het uitbouwen van een virtuele bibliotheek die toegang verschaft tot elektronische databanken en bronnen: Elektron consortia, een universiteitsbeleid omtrent elektronische bronnen, technische oplossingen zoals discovery tools, off-campus toegang, etc.;
- het ter beschikking stellen van de nodige educatieve literatuur;
- het organiseren van cursussen informatievaardigheden om gebruikers van de bibliotheek te leren omgaan met moderne informatievormen;
- het verschaffen van informatie over en het uitbouwen van een beleid omtrent publiceren, o.a. over open access, auteursrecht en researcher identifiers;
- het beheren van de onderzoeksoutput via een online institutionele repository, nl. de DocumentServer@UHasselt, nieuwe uitdagingen op het vlak van databeheer, etc.

Deze nieuwe uitdagingen kunnen enkel worden aangepaan in nauwe samenwerking met andere interne diensten, in de eerste plaats met de Dienst Onderzoekscoördinatie en de Dienst Informatica, en met externe organisaties zoals VVBAD-OWB en Elektron.

De bibliotheekruimte is in hoofdzaak een studeer- en werkruimte geworden. Teneinde meer en betere werkplekken te creëren en teneinde de UHasselt studenten een aangename en inspirerende leeromgeving aan te kunnen bieden, werden op 1 augustus grootschalige renovatiewerken aangevat.

2.2. Structuur

De Universiteitsbibliotheek UHasselt omvat drie deelbibliotheken.

Op de campus Diepenbeek bevinden zich de Campusbibliotheek en de Bibliotheek Architectuur en Kunst. Deze laatste zal worden geïntegreerd in de Campusbibliotheek vanaf het academiejaar 2018-2019. Daarom worden beide bibliotheken verder samen behandeld.

De Rechtsbibliotheek Limburg is een samenwerkingsverband van de FOD Justitie – Rechtbanken Limburg, de Limburgse balie en de Universiteit Hasselt.

3. Campus Diepenbeek

3.1. Collectievorming en toegang tot wetenschappelijke informatie

De Universiteitsbibliotheek richt zich meer en meer op het toegankelijk maken van de elektronische literatuur via databanken, e-tijdschrift- en e-boekcollecties. Het papier verdwijnt stilletjes aan. Dit kunnen we letterlijk opvatten voor de tijdschriften, waar de evolutie al een tiental jaren bezig is. Papieren tijdschriften worden nauwelijks nog geraadpleegd.

Nadat in 2016 de papieren tijdschriftencollectie grotendeels naar de magazijnen van de Provinciale Bibliotheek Limburg werd overgebracht, werd in 2017 een uitgebreide wiedooperatie uitgevoerd. De geplande renovatie was een uitgelezen moment om de boekencollectie op te schonen. In de maanden februari tot juni werd de collectie geëvalueerd door vertegenwoordigers van de verschillende faculteiten en onderzoeksgroepen. Verouderde werken en handboeken werden uit de collectie verwijderd. De renovatiewerken aan de Campusbibliotheek werden op 1 augustus aangevat en zullen zeker zes maanden in beslag nemen. De verbouwwerken zijn gericht op een efficiënter gebruik van de bibliotheek met meer werk- en studeerruimte voor de studenten. Het aantal werkplekken zal bijvoorbeeld stijgen van 222 naar 367. In de vernieuwde bibliotheek zullen daarnaast drie geluidszones voorzien worden: een groepsworkzone, een fluisterzone en een absolute stiltezone. Verder wordt ook bewust geïnvesteerd in meer werk- en zitcomfort, met nieuw meubilair, nieuwe vloerbekleding, degelijke en energiezuinige verlichting, een optimale ventilatie, voldoende stopcontacten, etc.

Omdat de bibliotheek tijdens de verbouwwerken afgesloten was, werd vanaf 1 oktober een tijdelijke werk- en studieruimte voorzien aan de ingang van het hoofdgebouw. De boekencollectie werd in een magazijnopstelling geplaatst en de baliefunctie verhuisde naar de Agora.

Het gebruik van elektronische versies van boeken begint stilaan ingang te vinden. De boekencollecties van ProQuest (Academic Complete), Springer en anderen vormen een uitgebreid onderdeel van de UHasselt collectie.

De 'package deals' en consortialicenties worden grotendeels op Vlaams niveau via ELEKTRON geregeld. De Bibliotheekbeleidscommissie heeft daarnaast een politiek uitgewerkt om belangrijke tijdschriften en pakketten die niet in deze consortia opgenomen zijn, aan te schaffen. Ongeveer twee derde van de collectie wordt met centrale middelen gefinancierd; van de faculteiten wordt verwacht dat ze één derde van de kosten betalen.

De toegang tot de volledige collectie wordt via de bibliotheekwebsite (<http://bibliotheek.uhasselt.be/>) mogelijk gemaakt. De Summon discovery tool is de centrale zoekmachine die het elektronische en papieren aanbod aan de Universiteit Hasselt grotendeels ontsluit. Summon biedt de mogelijkheid om via één interface te zoeken in de belangrijkste databanken, tijdschriftpakketten, e-boekpakketten en de catalogus. Het e-bronnen overzicht op de bibliotheekwebsite vult de centrale zoekinterface aan met webadressen van bibliografische databanken (incl. link resolver), zoekengines van wetenschappelijke literatuur, pre- en postprint-servers en andere relevante websites.

De bronnen waar UHasselt toegangsrechten toe heeft, kunnen overall op de campus geraadpleegd worden. Onderzoekers en studenten verbonden aan de universiteit kunnen eveneens van thuis uit deze bronnen bereiken via VPN (enkel voor personeel) of de EZproxy-server. De catalogus en openbare websites kunnen uiteraard ook buiten de campus geraadpleegd worden.

In 2017 beschikte UHasselt over de volgende databanken op de volgende platformen:

ProQuest: <ul style="list-style-type: none"> - Avery, Econlit, MLA, Sociological Abstracts, Social Services Abstracts, Summon 	Andere databanken: <ul style="list-style-type: none"> - Invert, MathSciNet, Scifinder, MyNBN, Acland's Video Atlas of Human Anatomy
Web of Knowledge (WOK): <ul style="list-style-type: none"> - Web of Science (WoS+Proceedings), Journal Citation Reports (JCR), InCites 	Vrij toegankelijke databanken en zoekengines: <ul style="list-style-type: none"> - BASE, CORE, Citeseer, DOAJ, Google Scholar, OpenDOAR, PubMed, ERIC, Greenfile, LISTA, ResearchGate, academia.edu

3.1.1. Elektronische tijdschriftpakketten en e-books (full-text)

Op 31 december 2017 had UHasselt via de A-tot-Z lijst toegang tot 62.423 e-journals (+7,9% ten opzichte van 2016). In de meeste gevallen maken de tijdschriftabonnementen deel uit van een pakket.

In 2015 heeft de Universiteitsbibliotheek met Academic Complete (Proquest) haar eerste e-boekencollectie opgestart. Deze collectie telt ongeveer 150.000 wetenschappelijke e-boeken en kan verder worden uitgebreid. Het volledige e-book platform van Proquest telt namelijk meer dan 1.000.000 titels. Het totaal aantal e-boeken over verschillende platformen dat beschikbaar is voor UHasselt bedraagt 209.725. Verder kunnen de UHasselt-gebruikers ook de Van Dale online woordenboeken raadplegen.

Naast het aanbod aan publicaties waarop UHasselt een abonnement heeft, stelt de Universiteitsbibliotheek via haar website ook bronnen ter beschikking waarop publicaties in open access beschikbaar zijn, bijvoorbeeld zoeksystemen zoals CORE en BASE (beide >120 miljoen publicaties).

3.1.2. Losse tijdschriften

Naast de tijdschriftpakketten hebben de Campusbibliotheek en de Architectuurbibliotheek in totaal ook nog 133 losse tijdschriftabonnementen lopen. In de meeste gevallen gaat het om elektronische tijdschriften. De papieren versies van tijdschriften waarvan we reeds een elektronische versie hebben, werden daarom overgebracht naar de magazijnen van de PBL. Architectuur vormt hierop een uitzondering; zij geven nog altijd de voorkeur aan papieren tijdschriften.

3.1.3. Boeken en reeksen

Er werden voor de Campusbibliotheek 1.353 boeken gecatalogiseerd. In totaal waren er op 31 december 2017 62.236 objecten van een barcode voorzien.

Het aankoopbeleid omtrent didactische literatuur dat in 2013 werd ingevoerd, zorgt ervoor dat de nodige literatuur voor educatieve doeleinden aanwezig is in de bibliotheek. Er wordt naar gestreefd om van alle verplichte literatuur drie exemplaren en van alle aanbevolen literatuur één exemplaar in de bibliotheek beschikbaar te stellen. Dit wordt in samenspraak met de faculteitssecretariaten nauwgezet door de Universiteitsbibliotheek opgevolgd.

De aanlevering van wetenschappelijke boeken is toegewezen aan Transmedia. Voor de aanbevolen didactische literatuur wordt eveneens beroep gedaan op Transmedia; voor de verplichte didactische literatuur op XOD.

3.2. Uitgaven collectievorming

Licenties databanken	2016	2017
Acland's Video Atlas of Human Anatomy	4.477,00	4.477,00
Avery	1.919,06	1.680,69
Econlit *	730,76	745,40
Eurocodes	1.120,00	1.328,58
GoPress *	3.765,07	3.765,07
Invert *	527,56	623,15
MathSciNet *	2.095,82	2.406,99
MLA *	2.735,38	2.790,11
MyNBN	1.815,00	1.845,25
Scifinder *	34.754,30	36.486,06
Scopus		20.692,21
Sociological Abstracts *	1.297,21	1.323,11
Summon - EDS	10.890,00	10.890,00
Van Dale *	2.095,00	2.036,09
WoK: Web of Science - JCR - InCites*	31.051,00	32.797,69
Totaal databanken	99.273,16	123.887,40

Licenties e-journal pakketten		
ACM Digital Library *	1.913,26	2.018,63
American Chemical Society *	9.916,27	11.384,93
Business Source Complete *	8.990,99	9.506,00
Computer Science Package NOW Publishers	2.420,00	2.516,80
Elsevier - Science Direct *	170.958,77	175.232,81
Emerald Management 60	3.646,75	3.792,70
Institute of Physics *	9.558,05	8.517,06
JSTOR	5.914,62	3.822,09
Nature (7 tijdschriften)	34.220,63	36.475,52
ProQuest Central	13.750,44	14.025,11
Royal Society of Chemistry	6.028,84	4.605,34
Springer *	35.773,65	36.846,86
Wiley-Blackwell *	91.717,71	97.100,08
<i>Totaal e-pakketten</i>	<i>394.809,98</i>	<i>405.843,93</i>
<i>Abonnementen losse tijdschriften</i>	<i>101.300,00</i>	<i>97.602,96</i>
Totaal uitgaven tijdschriften	496.109,98	503.446,89
Andere Licenties		
Apache.be	605,00	605,00
ORCID (licentie)	3.253,62	671,55
EZ proxy (softwarelicentie)	672,00	6.843,28
Statista		2.350,43
Totaal uitgaven andere licenties	4.530,62	10.470,26
Boeken		
E-boekenpakket Academic Complete	6.832,87	10.463,19
Springer e-books 2014-2016	13.915,00	
<i>Totaal uitgaven e-books</i>	<i>20.747,87</i>	<i>10.463,19</i>
<i>Boeken algemeen</i>	<i>12.478,78</i>	<i>10.308,86</i>
<i>Didactische literatuur</i>	<i>8.584,44</i>	<i>5.394,31</i>
Totaal uitgaven boeken	41.811,09	26.166,36
Totaal Centrale Bibliotheek	641.724,85	663.970,91

* Aangekocht via Elektron

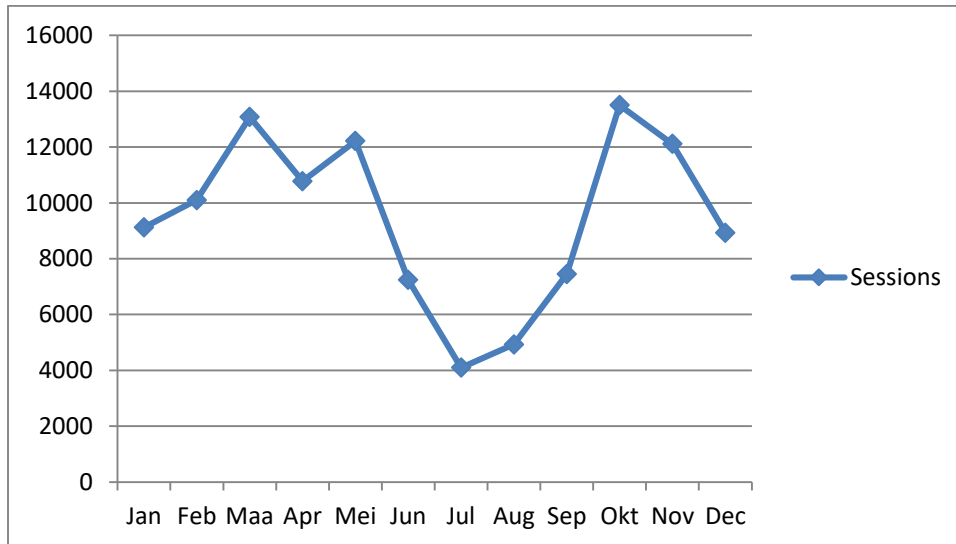
De bibliotheek betaalde voor tijdschriften (consortia en abonnementen) en databanken € 627.334,29 (+5,37% t.o.v. 2016). Deze stijging is grotendeels het gevolg van het nieuwe investeringsbeleid dat door de Bibliotheekbeleidscommissie in de vorige jaren werd uitgestippeld. Met een bedrag van € 451.720,53 blijven de consortia-aankopen een belangrijk deel van het budget uitmaken.

De overeenkomst met Springer om de e-boekencollecties uit de periode 2014-2016 beschikbaar te stellen werd beëindigd. Een 60-tal e-books die erg populair bleken, werden aangekocht. Het totale bestede boekenkrediet bedroeg in 2017 € 26.166,36 (-37,42% t.o.v. 2016). De boeken geleverd door de wetenschappelijke boekhandelaars kosten gemiddeld € 55,12 51,37 (+ 3,75). Het voorbije jaar daalde het bestede budget aan boeken tot een uitzonderlijk laag niveau.

3.3. Gebruik

3.3.1. Bezoek bibliotheekwebsite

In 2017 werden er 113.565 sessies (+5,8%) op de website uitgevoerd.

3.3.2. Gebruik bibliografische databanken

Searches	Jan	Feb	maa	Apr	mei	jun	jul	aug	Sep	okt	nov	dec	2017
Avery	117	434	847	180	99	43	80	32	270	2.113	332	149	4.696
Summon (*)	8.197	17.749	27.516	17.936	15.711	7.644	6.512	5.621	9.338	35.959	18.527	14.406	185.116
EconLit	71	151	416	141	165	60	86	63	115	461	189	211	2.129
ERIC	70	89	289	86	82	24	69	28	78	398	148	105	1.466
JCR +Incites	491	429	738	702	793	931	498	691	737	934	588	855	8.387
MathSciNet	474	286	495	407	390	564	218	535	261	355	256	151	4.392
MLA	70	82	294	90	82	24	68	28	78	397	144	92	1.449
Scifinder	1.577	1.808	1.887	2.733	1.642	1.316	1.336	1.160	1.531	1.415	1.578	1.527	19.510
Scopus	126	158	276	307	251	411	137	183	155	299	331	213	2.847
Sociol. Abstr.	70	89	290	86	83	24	68	28	78	397	147	104	1.464
Web of Science	7.003	5.588	6.843	7.396	10.135	5.308	2.724	3.708	3.749	4.419	4.345	4.874	66.092

(*) De gegevens van 2016 waren gebaseerd op Google Analytics. In 2017 werden de statistieken rechtstreeks vanuit het Summon platform gegenereerd. Daardoor is het moeilijk om deze gegevens te vergelijken.

Summon, het discovery-platform, blijkt haar rol van eerstelijns zoekstelsel waar te maken met 185.116 zoekopdrachten. Verder blijven Web of Science (+13,1%) en Scifinder (-5,7%) bibliografische databanken met een hoog gebruik voor UHasselt.

3.3.3. Gebruik e-journal pakketten

In 2017 verkreeg de bibliotheek ook gebruikersstatistieken van een aantal uitgevers zoals AIP, NOW, OUP, en Taylor & Francis, waardoor een stijging met 30.656 downloads kon worden geregistreerd. Als we echter enkel rekening houden met de uitgevers die statistieken aanleverden in de voorgaande jaren, zien we een beperkte stijging van 6,9% (= 17.953 full-text downloads). ScienceDirect bleef met 42,3% veruit de voornaamste bron van full-text documenten voor de UHasselt-gebruikers.

Downloads:	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	2017	%
Aantal full-text artikels per uitgever/verdelers														
ACM Digital Lib.	296	333	349	219	300	167	223	116	354	226	244	76	2.903	1,0
ACS	1.000	941	872	972	1.043	836	842	930	895	868	1.318	981	11.498	4,0
Business Source	473	1.777	3.162	1.328	1.348	562	454	475	523	2.205	1.786	1.369	15.462	5,3
Elsevier	8.635	10.274	14.917	10.729	12.169	8.342	5.659	6.481	7.781	14.752	13.224	9.988	122.951	42,3
Emerald	128	280	365	248	238	140	76	81	104	296	306	206	2.468	0,8
IOP	219	229	375	259	303	211	165	206	240	273	289	267	3.036	1,0
JSTOR	293	327	573	616	646	416	247	184	228	478	429	330	4.767	1,6
Nature	705	681	792	729	920	557	548	549	588	809	693	726	8.297	2,9
OUP	461	661	632	469	695	538	212	238	353	447	498	363	5.567	1,9
ProQuest Central	1.659	3.364	5.973	3.246	3.545	1.708	1.039	1.096	1.636	6.513	4.567	3.082	37.428	12,9
RSC	837	910	1.095	761	782	609	444	610	546	694	722	743	8.753	3,0
Science	139	110	160	107	143	228	55	104	77	120	163	74	1.480	0,5
Springer	2.194	2.465	2.829	2.333	2.760	1.871	1.354	1.093	1.378	2.829	2.543	1.904	25.553	8,8
Taylor & Francis	199	184	321	215	224	140	89	93	128	289	157	137	2.176	0,7
Wiley	2.813	3.117	4.139	3.260	3.746	2.508	1.841	1.906	2.227	3.705	3.719	2.614	35.595	12,3
Other	40	42	47	18	33	51	24	43	40	74	40	23	475	0,2
Totaal													290.426	

De top 100 van meest geraadpleegde e-tijdschriften aan de UHasselt bevatte in 2017 56 tijdschriften van Elsevier, 10 van ACS, 9 van RSC, 9 van Wiley, 6 van Springer, 5 via ProQuest Central, 3 van Nature, en 1 van resp. OUP en Science.

30 meest geraadpleegde elektronische tijdschriften aan UHasselt			
Full-text tijdschriften		Uitgever/verdelers	Downloadss
1.	Accident Analysis & Prevention	Elsevier	2.988
2.	Scientific Reports	Nature	2.187
3.	Nature	Nature	2.144
4.	Advanced Materials	Wiley	1.642
5.	Nature Communications	Nature	1.426
6.	Macromolecules	ACS	1.374
7.	Polymer Chemistry	RSC	1.354
8.	Journal of Computational and Applied Mathematics	Elsevier	1.323
9.	Angewandte Chemie International Edition	Wiley	1.311
10..	Journal of Power Sources	Elsevier	1.295
11.	Science	AAAS	1.247
12.	Journal of the American Chemical Society	ACS	1.238
13.	Journal of Cleaner Production	Elsevier	1.220
14.	Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour	Elsevier	1.180
15.	The Lancet	Elsevier	1.179

16.	Transportation Research Part A: Policy and Practice	Elsevier	1.152
17.	Journal of Scientific Computing	Springer	1.135
18.	Advanced Energy Materials	Wiley	1.085
19.	Ecological Economics	Elsevier	1.047
20.	Energy Policy	Elsevier	1.045
21.	Polymer	Elsevier	1.013
22.	European Journal of Operational Research	Elsevier	994
23.	Diamond and Related Materials	Elsevier	993
24.	Renewable and Sustainable Energy Reviews	Elsevier	929
25.	Journal of Materials Chemistry A	RSC	904
26.	RSC Advances	RSC	865
27.	Journal of Business Research	Elsevier	857
28.	Transportation	Springer	838
29.	Transport Policy	Elsevier	830
30.	Chemistry of Materials	ACS	796

3.3.4. Ontlening van boeken

Op de catalogus werden er in 2017 80.087 zoekopdrachten uitgevoerd. 6.828 materialen werden uitgeleend, inclusief verlengingen.

Opgesplitst naar soort lener levert dit de volgende gegevens op (gaande over 6.828 uitleningen):

2017	#leningen	# verlengingen
Studenten	2.025	1.319
Stafleden	2.049	699
IBL	123	25
Externen	51	125

Tot de groep studenten behoren ook de studenten van de Open Universiteit. Bij de stafleden worden ook de senioren, gastprofessoren en doctoraatsstudenten gerekend. 'IBL' betreft interbibliothecaire leningen van UHasselt-boeken aan andere instellingen. Studenten en externen lenen voor korte termijn (4 weken); stafleden lenen voor lange termijn (tot september e.k.).

Er waren op 31 december 2017 2.606 stafleden met een lange-termijn leenfaciliteit en 7.262 personen met een korte-termijn leenfaciliteit. Bij deze laatsten waren er 6.518 eigen studenten, 170 associatiestudenten, 211 medewerkers Justitie, 89 leden van de balie en 28 externen (incl. hogescholen). De aantallen personen hebben enkel betrekking op de actieve lenerskaarten, d.w.z. deze die voor het besproken jaar hernieuwd (geactiveerd) werden. De hernieuwing gebeurde op automatische wijze voor de lezerskaarten van personeel en studenten.

3.3.5. Interbibliothecaire dienst (IBL)

Het grootste deel van het IBL-verkeer verloopt elektronisch tussen de zogenaamde IMPALA-bibliotheken met meer dan 600 deelnemende instellingen. IMPALA staat voor "Instant Mailing Procedure for Automated Lending Activities".

Er werden 173 uitgaande aanvragen geplaatst (-44 t.o.v. 2016). Deze aanvragen omvatten 107 artikels en 66 boeken. Er werden 141 aanvragen voldaan. Dit is een slagingspercentage van 81,5%.

Het aantal inkomende aanvragen bedroeg 394 (-113 t.o.v. 2016). Van de 394 aanvragen werden er 212 voldaan (53,8%). Het weze echter opgemerkt dat de niet geleverde bestellingen betrekking hadden op

materiaal dat niet in de UHasselt-bibliotheek aanwezig is (uitgezonderd Rechten, waarvan geen werken in IBL worden aangeboden).

In vergelijking met 10 jaar geleden is de behoefte aan IBL sterk gedaald. De reden is uiteraard het toenemende aantal bereikbare full-text elektronische boeken en tijdschriften. De IBL-activiteiten zijn financieel in evenwicht.

3.4. Dienstverlening

3.4.1. Openingsuren

Vanaf 1 augustus werd de Campusbibliotheek tijdelijk gesloten vanwege de verbouwwerken. De boeken werden in een magazijnopstelling geplaatst en konden worden aangevraagd aan een tijdelijke bibliotheekbalie in de Agora (open van 8u30 tot 16u). De gewenste boeken werden dan door het bibliotheekpersoneel opgehaald.

Na de verbouwwerken zullen de normale openingsuren terug ingang vinden: in de week open van 8u30 tot 22u. Op weekdays is de bibliotheek bijgevolg 13,5 uur per dag toegankelijk. Op zaterdag is de bibliotheek 8 uur open (van 9u tot 17u). 's Avonds (16u-22u) en op zaterdag (9u-17u) gebeurt de permanentie door jobstudenten, die daarvoor speciaal opgeleid worden.

De bibliotheek wordt sinds enkele jaren uitzonderlijk veel gebruikt als werk- en studeerruimte. De didactische aanpak van UHasselt, met veel zelfstudie en groepswork, stimuleert deze trend. Tijdens de examenperiode houdt het bibliotheekpersoneel extra toezicht, zodat de studeerruimte zo efficiënt mogelijk gebruikt wordt door de UHasselt-studenten.

3.4.2. Informatievaardigheden

De wetenschappelijke informatie bevindt zich nog maar voor een beperkt gedeelte op de bibliotheekrekken. Het grootste gedeelte van de informatie is beschikbaar via tijdschriften, boeken en databanken op het internet. De website van de bibliotheek is de toegangspoort tot deze informatie. Het is daarom belangrijk om met de tools die op de website aangeboden worden, te kunnen omgaan. Dat is dan ook de reden waarom de bibliotheek op informatievaardigheden focust. De online modulair opgebouwde cursus (<http://bibliotheek.uhasselt.be/nl/informatievaardigheden>) is hiervoor een eerstelijns instrument.

Daarnaast organiseert de bibliotheek voor de verschillende faculteiten specifieke werksessies. De sessies voor de bachelor- en masterstudenten worden gezamenlijk met de opleidingsverantwoordelijken uitgewerkt, zodat zij aansluiten bij de noden van de studenten. De introductie tot informatievaardigheden wordt dan gekoppeld aan een praktische literatuurstudie.

In 2017 werden de volgende sessies georganiseerd:

- ARK: 04/10 – 05/10 – 12/10
- Doctoral Schools, 27/11
- IMOB – 19/09 en 21/09
- IIW – 1e bachelor: 8 sessies tussen 05/10 en 13/10
- Scheikunde – 2de bachelor, 31/03
- Extern:
 - o Bibliotheekschool Genk, 28/03
 - o St-Jozefcollege Aarschot, 10/10
 - o Atheneum Overpelt, 25/10

3.4.3. Catalogisering (UHasselt)

Er werden in de Campusbibliotheek 1.353 volumes gecatalogiseerd, waarvan 208 aangekochte werken. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van het principe "shared cataloguing".

Hieronder een stand van zaken van het aantal werken op 31 december 2017 per deelbibliotheek:

Campusbibliotheek	62.236
Bibliotheek Architectuur en Kunst	9.512
Rechtsbibliotheek Limburg	18.103
Totaal	89.851

In 2017 werd een uitgebreide wiedooperatie uitgevoerd. De geplande renovatie was een uitgelezen moment om de boekencollectie op te schonen. In de maanden februari tot juni werd de collectie geëvalueerd door vertegenwoordigers van de verschillende faculteiten en onderzoeksgroepen. Meer dan 6.500 verouderde werken en handboeken werden uit de collectie verwijderd.

3.4.4. Activiteiten in IT

De 9 PC's in de Campusbibliotheek worden beheerd door de informaticadienst (beveiliging, updates, ...). De informaticadienst zorgt daarnaast ook voor voldoende draadloze zenders in de bibliotheek, zodat wireless internet voor alle bezoekers mogelijk is.

De facebookpagina van de bibliotheek (www.facebook.com/ubhasselt) kent een redelijk succes met zo'n 620 volgers. Deze facebookpagina wordt gezien als een extra communicatiekanaal dat de Universiteitsbibliotheek in staat stelt om de studenten op de hoogte te brengen van eventuele sluitingsdagen, activiteiten, nieuwe proefabonnementsen en updates aangaande de collectievorming.

3.4.5. Automatische attendering

Steeds meer databanken bieden de mogelijkheid aan de eindgebruiker om zelf een attendering in te stellen. Web of Knowledge, CSA, EBSCOhost en PubMed bieden deze service bijvoorbeeld aan, waardoor gebruikers tot op artikelniveau de literatuur kunnen opvolgen. Hierdoor vervalt de behoefte bij de gebruiker om een beroep te doen op de bibliothecaris als bemiddelaar om een attenderingsprofiel op te stellen.

Via de nieuwsbrief 'UHasselt in de kranten' werden een 1000-tal artikels aangeboden.

3.4.6. Inbindingen

In 2017 werden er in de Campusbibliotheek 217 boekdelen (210 tijdschriftbundels en 7 boeken) ingebonden.

3.4.7. ISBN

Sinds 2007 voert de bibliotheek de ISBN-aanvragen uit voor boeken die UHasselt wenst uit te geven. Deze worden geplaatst bij de Vlaamse Uitgevers Vereniging (VUV). In 2017 werden er 7 aanvragen geplaatst.

3.5. Bibliotheek Architectuur en Kunst (ARK)

De Architectuurbibliotheek is van maandag tot en met donderdag doorlopend geopend van 9u30 tot 17u45, en vrijdag van 9u30 tot 13u. Tijdens de zomervakantie (15 juli-15 augustus) is de bibliotheek gesloten.

Deze deelbibliotheek wordt door één personeelslid, Philip Speelmans, beheerd. Om de openingsuren te garanderen, wordt tevens een beroep gedaan op jobstudenten.

De catalogus telde op 31 december 2017 9.512 objecten. In 2017 werden er slechts 32 nieuwe boeken aangeschaft voor de faculteit ARK. De Architectuurbibliotheek heeft een uitgebreid aanbod aan papieren tijdschriftabbonementen (52 titels). Elektronisch zijn er daarnaast nog eens 133 architectuurtijdschriften raadpleegbaar. Verder hebben de studenten ook toegang tot Avery als specifieke architectuurdatabank.

De Bibliotheek Architectuur en Kunst bood in 2017 51 studieplaatsen (beperkt tot 32 tijdens de verbouwingswerken) en een kleine leeshoek (zetels). Tijdens de verbouwingswerken van de Campusbibliotheek werd het bibliotheekpersoneel ondergebracht in de Architectuurbibliotheek, waardoor een gedeelte van de studieplaatsen tijdelijk ingenomen werd. Wat ontleningen en raadplegingen betreft, ontvangt de Architectuurbibliotheek, afhankelijk van de periode van het academiejaar, tot 85 unieke bezoekers per dag. Specifiek voor deze faculteitsbibliotheek is dat je 3 soorten gebruikers hebt:

- de traditionele gebruiker die een boek ontleent;
- de student die tijdens een "atelier"-les een werk ontleent maar het dezelfde dag nog terugbrengt;
- de student die een bouwproject of andere informatie opzoekt en de informatie scant of kopieert.

4. Rechtsbibliotheek Limburg (RBL)

De Rechtsbibliotheek Limburg vierde in oktober haar vijfjarig bestaan. Sinds 2012 werkt de Universiteit Hasselt samen met de verschillende rechtbanken aan de uitbouw van deze bibliotheek in het Hasseltse gerechtsgebouw. Bij dit project zijn de Rechtbank van Eerste Aanleg, het Arbeidshof, de Arbeidsrechtbank, de Rechtbank van Koophandel, het Parket, de Balie, het Vrederecht, de Politierechtbank, de Orde van Notarissen en Gerechtsdeurwaarders betrokken. In de RBL kunnen onderzoekers, studenten, magistraten en juristen de rijke boekencollecties van de Hasseltse rechtbanken en van UHasselt raadplegen.

De Bibliotheekcommissie voor de Collectievorming van de Rechtsbibliotheek (BCCR) werd opgericht om de samenwerking tussen faculteit, bibliotheek en rechtbanken te verbeteren op het vlak van collectievorming. Deze commissie volgt de volgende items systematisch op:

- Collectievorming: didactische en onderzoeksdoeleinden
 - bespreking opvolging, planning en bestellingen;
 - kwaliteit van de collectie;
 - hiaten naar het verleden;
 - begroting en opvolging uitgaven, ...
- Samenwerking met andere rechtsbibliotheken: UMaastricht – ULiège - KULeuven
- Praktische werking van de Rechtsbibliotheek
 - Permanentie, bezetting balie;
 - Bezettingsgraad Rechtsbibliotheek;
 - Didactische momenten.

De BCCR vergaderde op 29 juni en 16 november en was in 2017 als volgt samengesteld: T. Heeren (Voorzitter Rechtbank 1ste Aanleg Hasselt), B. Dewael, (Ondervoorzitter Arbeidsrechtbank te Antwerpen, afdeling Hasselt), K. Cleenders (Bibliothecaris RBL), Prof. Nan Torfs (Rechtsfaculteit UHasselt), Prof. Niels Appermont (Rechtsfaculteit UHasselt), A. Peters (Directeur Dienst Onderzoekscoördinatie), P. Lernout (Hoofdbibliothecaris Universiteitsbibliotheek).

4.1. Collectievorming

4.1.1. Databanken

De volgende juridische databanken zijn beschikbaar voor de stafleden en studenten van UHasselt:

- Jura
- Strada lex
- Jurisquare
- monKey
- FiscalNet
- SocialEye
- EBSCO Legal Source

De stafleden en studenten van de faculteit Rechten hebben daarnaast - dankzij een samenwerkingsakkoord met de Universiteit Maastricht - ook (off campus) toegang tot de uitgebreide e-bronnen van UMastricht, waaronder heel wat internationale juridische databanken.

4.1.2. Tijdschriften

Door de samenwerking tussen de Universiteit Hasselt en de Limburgse Rechtbanken kon een interessante collectie van tijdschriften samengesteld worden. Op 31 december 2017 waren er 129 lopende abonnementen op rechtskundige tijdschriften (+3 titels). In 2017 werden er 210 volumes ingebonden.

Er is een kleine overlap tussen het aanbod aangeschaft door UHasselt en door de Rechtbanken. De faculteit houdt evenwel abonnementen aan om de elektronische toegang via Jurisquare te garanderen.

4.1.3. Boeken

Op 31 december 2017 had de Rechtsbibliotheek Limburg 18.103 objecten in haar bezit. Er werden 836 aanwinsten verwerkt in 2017.

De collectievorming wordt voornamelijk georganiseerd via het systeem van standing orders, reeksorders en/of pakketbestellingen bij de voornaamste Belgische uitgevers: Anthemis, Die Keure, Intersentia, Kluwer, Larcier-De Boeck (Nederlandstalig en Franstalig Juridisch Fonds, Bruylant Fonds uitgezonderd Wetboeken), Vandenbroele (Reeksen 'Publiek Recht', 'Schadebegroting' en 'Ruimtelijke ordening & Stedenbouw').

UHasselt heeft online toegang tot alle juridische boeken die de voorbije jaren werden aangekocht bij de uitgeverijen Die Keure, Intersentia en Anthemis. In totaal gaat het om meer dan 1.700 e-books die in Jurisquare full-text raadpleegbaar zijn. De +1.200 boeken die werden aangekocht bij de uitgeverij Larcier zijn full-text raadpleegbaar in Strada lex.

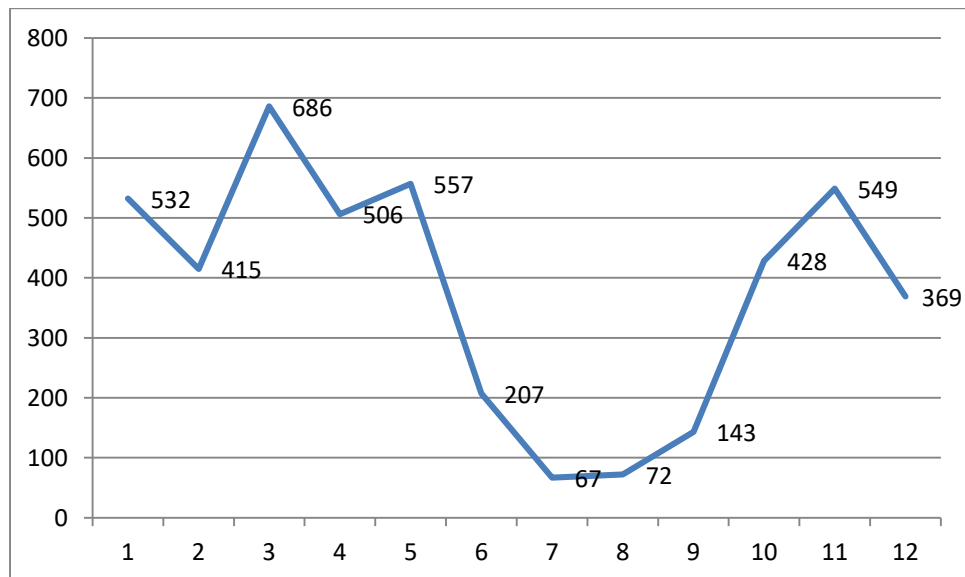
De magazijnen van de Rechtsbibliotheek in de kelder van het Hasseltse gerechtsgebouw bevatten een ruime archivale collectie. Deze collectie, die jaarlijks nog verder uitgebreid wordt via verschillende schenkingen, kan steeds via een magazijnaanvraag opgevraagd worden. Met de Provinciale Bibliotheek Limburg werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten, waarbij in de Provinciale Bibliotheek Limburg een specifieke collectie voor de bachelorstudenten werd opgesteld. Deze wordt jaarlijks bijgewerkt.

4.2. Uitgaven voor collectievorming

Databanken	2016	2017
Jura	17.005,56	17.770,83
Jurisquare	4.446,75	4.535,68
Strada + Rep. Notarial	6.153,00	6.417,84
Monkey	11.215,19	11.719,88
SocialEye		4.240,74
FiscalNet	2.013,00	2.083,20
Legal Source	7.817,11	8.040,24
Totaal Databanken	48.650,61	54.808,41
Tijdschriften – Los	29.684,46	32.408,97
Tijdschriften – Inbindingen	2.441,00	4.158,17
Boeken	39.358,56	40.599,16
International Encyclopedia of Law		7.947,40
e-Books		7.947,40
Totaal Rechtsbibliotheek Limburg	120.134,63	139.922,11

4.3. Gebruiksstatistieken

De studenten gebruiken de Rechtsbibliotheek Limburg intensief. 61,7% van de bezoekers zijn studenten van de Universiteit Hasselt: 3.447 (-651 t.o.v. 2016) op een totaal van 4.531 (-507) bezoekers. De daling die zich vorig jaar heeft ingezet, zet zich voort. De drukke periodes zijn gekoppeld aan de onderzoeksopdrachten van de studenten.

Bezoekersaantal per maand – 2017

Bezoekers per gebruikersgroep	
UH personeel	69
1ste bach Rechten	608
2de bach Rechten	425
3de bach Rechten	1.231
1ste Mst Rechten	211
2de Mst Rechten	317
Andere studenten/Alumni	364
Associatie	333
Rechtbanken	253
Balie	476
Externen	244
Totaal	4.531

Uitleningen per maand	
januari	21
februari	25
maart	51
april	43
mei	56
juni	43
juli	9
augustus	12
september	27
oktober	44
november	41
december	42
Totaal	414

De Rechtsbibliotheek Limburg is in de eerste plaats een opzoekingsbibliotheek waar de werken ter plaatse worden geraadpleegd. Ontleningen worden beperkt tot het minimum, met name tot avondleen voor studenten en dagleen voor stafleden van UHasselt en de rechtbanken.

4.4. Dienstverlening

De Rechtsbibliotheek is van maandag t.e.m. donderdag geopend van 8u30 tot 18u. Op vrijdag en zaterdag is de bibliotheek open van 9u tot 17u.

Sinds de oprichting van de Rechtsbibliotheek worden er sessies informatievaardigheden voor de gebruikers van de bibliotheek ingericht, in de eerste plaats voor de UHasselt studenten en de personeelsleden van de rechtbanken. Het gebruik van de bibliotheek is voor de rechtenstudenten even belangrijk als het labowerk in de wetenschappen. Op 4 oktober 2017 werd de hele dag voorzien om de studenten van de 1ste bachelor wegwijs te maken in de papieren collectie van de Rechtsbibliotheek. Ter voorbereiding van hun thesis werd voor de 3de bachelor op 20 september eveneens een infosessie georganiseerd.

Op de bibliotheekwebsite werd op de startpagina van de RBL (<https://bibliotheek.uhasselt.be/nl/locaties/rechtsbibliotheek-limburg>) een bijkomende filter voorzien om de beschikbare juridische bronnen nog beter in de kijker te plaatsen.

5. Research output en publiceren

5.1. Beheer en beleid

Sinds 1 oktober 2016 is aan de Universiteit Hasselt een open access-beleid van kracht. De Universiteit Hasselt schaarde zich achter een open access visie gebaseerd op de 'green road': het beheer van de eigen publicatie-output in een repository. Hiervoor wordt de eigen institutionele open access databank, Document Server@UHasselt, gepromoot. Het is UHasselt auteurs daarnaast uiteraard ook toegestaan om de 'golden road' te bewandelen door onderzoekspublicaties meteen in open access journals of hybride journals te publiceren en daarvoor 'article processing charges' te betalen. Deze 'golden road' wordt binnen de UHasselt evenwel niet financieel ondersteund.

5.2. Document Server@UHasselt

De Document Server@UHasselt is het instrument om de onderzoeksoutput van de Universiteit Hasselt te beheren. Deze institutionele repository bevat ook de eindverhandelingen, doctoraten en artistieke/ontwerpmatige realisaties van de universiteit. De Document Server@UHasselt is gekoppeld aan het onderzoeksmanagementsysteem. De publicatielijsten van onderzoekers, onderzoeksgroepen en -instituten worden uit de Document Server gehaald. Daarnaast worden de publicatieoverzichten voor IMinds (vroeger IBBT) en VABB (Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand) ook via de Document Server-databank gegenereerd.

De Document Server wordt door de onderzoeksraad gebruikt als instrument ter evaluatie van onderzoekers en onderzoeksgroepen, alsook als element in de verdeling van de financiële middelen. De uitbouw van de DocumentServer@UHasselt is een voorbeeld van de samenwerking tussen de Universiteitsbibliotheek en de Dienst Onderzoekscoördinatie.

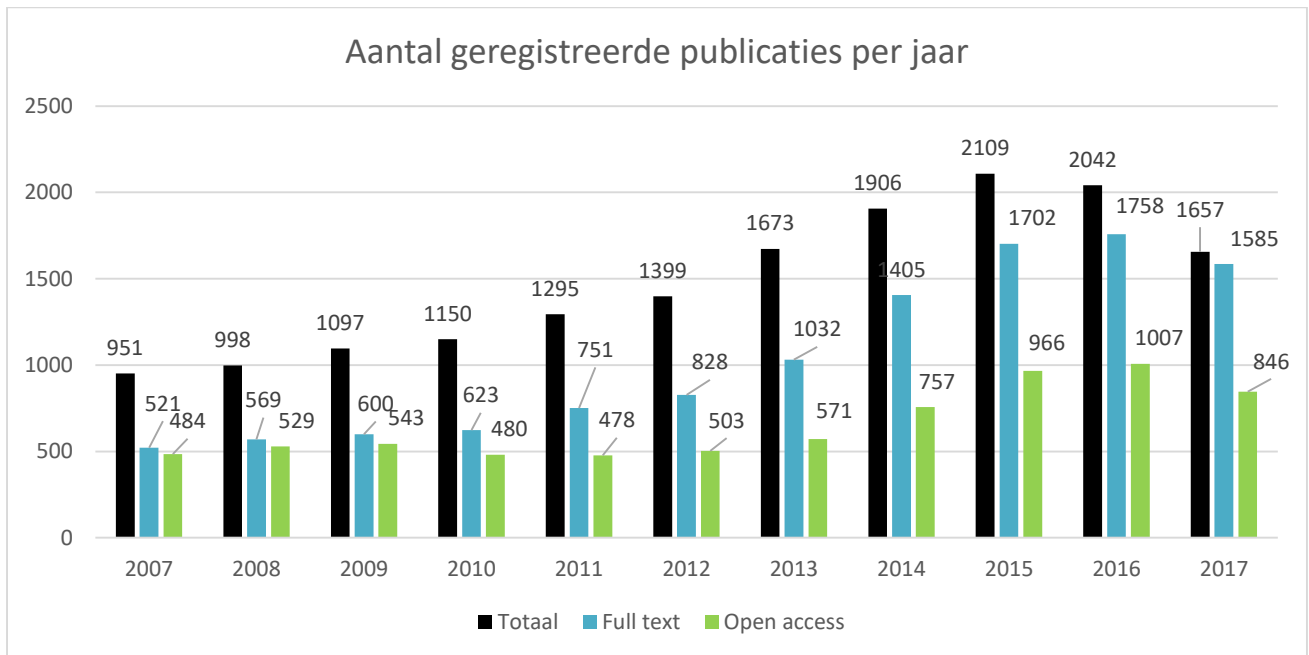
De Document Server is uitgebouwd rond de open source software DSpace. Sinds 2009 gebruikt de Universiteit Hasselt versie 1.7.2. Deze versie werd stelselmatig verder uitgebouwd met de ondersteuning van de Dienst Informatica. DSpace is ondertussen verder geëvolueerd. Versie 7.0 wordt aangekondigd met weer eens extra functionaliteiten terwijl versie 1.7.2 niet meer ondersteund wordt. Daarom werd beslist om naar de laatste versie van DSpace over te gaan met behoud van de zelf ontwikkelde functionaliteiten, alsook een aantal nieuwe functionaliteiten. Hiervoor werd op 14 maart 2017 een aanbesteding voor een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking opgestart voor 'Softwareontwikkeling voor DocumentServer@UHasselt'. Op 18 mei besliste de jury unaniem om 4Science het contract te gunnen. Een belangrijk element voor de jury was het feit dat 4Science de verantwoordelijkheid heeft over de ontwikkeling van DSpace 7.0. 4Science heeft de ambitie om zoveel mogelijk van de door UHasselt gevraagde functionaliteiten in de DSpace core te integreren en zal het resultaat als 'Open Source' code aanbieden. De oplevering was oorspronkelijk gepland voor begin december 2018, maar heeft enkele maanden vertraging opgelopen tot in de eerste helft van 2018.

Cijfers

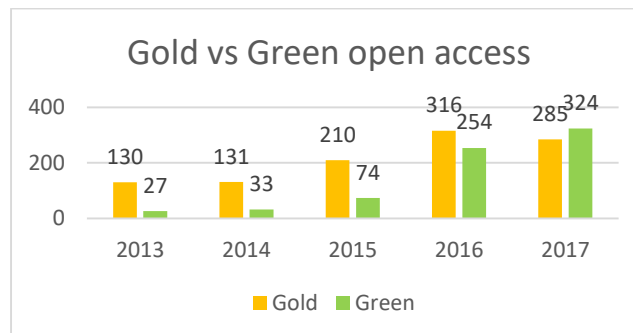
Op 31 december 2017 bevatte de Document Server@UHasselt 23.276 publicaties, een aangroei met 2.374 documenten. Hiervan is 56,0% full-text beschikbaar (+2,4%). Voor de periode van publicatie 2014-2017 bedraagt dit zelfs 84,0%, waarvan 55,4% (+24,3%) in open access.

In 2017 werden er 363 eindverhandelingen (mastertheses) in de Document Server opgenomen. Met de aanvullingen voor de vorige jaren telt de Document Server 3.215 eindverhandelingen.

Reeds in september 2015 is de Universiteitsbibliotheek een zoektocht gestart naar alle UHasselt doctoraten waarvan de full-text ontbrak in de Document Server. In 2017 werd deze actie afgerond. De pdf's van 440 doctoraten werden zodoende toegevoegd. Op 31 december 2017 bevatte de Document Server 814 doctoraten, waarvan 750 full-text.

Bovenstaande grafiek bevat alle publicaties die vanaf het publicatiejaar 2007 in de Document Server opgenomen zijn. Het open access-beleid is echter enkel van toepassing op peer-reviewed publicaties uit tijdschriften en proceedings, waardoor de grafiek een vertekend beeld geeft. Toch is duidelijk te zien dat los van het open access-beleid zowel de archivering van full-text documenten als van open access documenten jaar na jaar in stijgende lijn gaat. De aantallen voor 2017 zijn momenteel nog lager dan voor de vorige jaren omdat ze nog niet volledig zijn.

Bovenstaande grafiek bevat het aantal publicaties die ofwel in gold, ofwel in green open access beschikbaar zijn in de Document Server. Van degene die in green open access beschikbaar zijn, zijn er echter vooral van de laatste jaren nog heel wat auteursversies die (nog) onder embargo staan, zoals blijkt uit de tabel op de volgende pagina. Meestal duurt dit embargo 12 à 24 maanden, maar er zijn ook auteursversies die korter, langer of zelfs permanent onder embargo staan.

	Green/open	Green/embargo
2013	25	2
2014	28	5
2015	63	11
2016	111	143
2017	56	268

5.3. Publiceren

Onder de rubriek 'Publiceren' op de bibliotheekwebsite (<https://bibliotheek.uhasselt.be/nl/publiceren>) werd een subweb 'Ondersteuning' toegevoegd, opgedeeld in de volgende rubrieken: Affiliatie, Publicatiecategorieën, Researcher identifiers, VABB-SHW, Tips.

Het subweb 'Auteursrecht', dat zich ook onder de rubriek 'Publiceren' op de bibliotheekwebsite bevindt, werd geherstructureerd en hier en daar herschreven, waardoor onderzoekers, doctorandi, docenten en studenten er nog makkelijker de informatie kunnen vinden die ze nodig hebben (zie <http://bibliotheek.uhasselt.be/nl/auteursrecht>). Aan de beleidsvisietekst omtrent auteursrecht wordt nog verder gewerkt.

6. ANET en catalogus

6.1. Profiel van de andere partners

De partners van ANET zijn: UA (CDE, CGB, CMI, CST), Xios (Hogeschool Limburg) (vanaf 2000), KdG (Karel de Grote Hogeschool) (vanaf 2003), Plantijn Hogeschool (vanaf 2003), EHC (Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, de vroegere Stadsbibliotheek Antwerpen), MPM (Museum Plantijn-Moretus), AHB (Antwerps Havenbedrijf), AMVC (Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven), Artesis (Hogeschool Antwerpen), ADVO-A (Orde van Advocaten te Antwerpen), SA (Stadsarchief Antwerpen), SL (Stichting Lezen), TPC (BSA) (Theologisch Pastoraal Centrum), KAVA (Apothekersvereniging), KMSKA (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen) (sinds 2008) en UHasselt.

Het netwerk ANET wordt gerund door J. Corthouts (UA en voorzitter begeleidende commissie) en R. Philips (informaticus UA). De begeleidende commissie leidt de werkzaamheden. De jaarlijkse vergadering vond plaats op 16 november. M. Goovaerts vertegenwoordigt UHasselt met A. Baeten als plaatsvervanger. De catalografen namen op 12 december deel aan de catalografievergadering.

De collecties in 2017

<i>Bibliotheek</i>	Aantal objecten
Campus Diepenbeek	71.748
Rechtsbibliotheek Limburg	18.103
ANET	3.763.835

Het aandeel van UHasselt in ANET bedraagt 2,12%.

6.2. Contract

Het lopende vijfjarig contract voor het gebruik van de bibliotheeksoftware Brocade en de participatie in het ANET-netwerk van de bibliotheken van de Universiteit Hasselt zal in 2018 aflopen.

7. Personeel (op 31 december 2017)

	A. Baeten	0,8
	M. Braeken	0,8
	J. Breban	1,0
	M. Casas-Rodriguez	0,5
	M. Goovaerts	1,0
	L. Grosemans	0,8
	L. Hustinx	1,0
	J. Krznic	0,5
	P. Lernout	1,0
	M. Martens	0,5
	E. Schoeters	1,0
	P. Speelmans	0,8
	Totaal personeel 31/12/2017	9,7
	Jobstudenten	
	Tijdens vakantieperiodes	
	Avondzittingen tijdens de weekdays + zaterdagen	

8. Het beleid en algemene budgetten

De Bibliotheekbeleidscommissie was in 2017 als volgt samengesteld:

- Jean-Michel Rigo - vice-rector onderzoek, voorzitter
- Karin Coninx - vice-rector onderwijs
- Bert Brône - vertegenwoordiger faculteit Geneeskunde
- Jan Van Den Bussche - vertegenwoordiger faculteit Wetenschappen
- Nan Torfs - vertegenwoordiger faculteit Rechten
- Mark Vancauterem - vertegenwoordiger faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen
- Koenraad Van Cleempoel - vertegenwoordiger faculteit Architectuur
- Michaël Daenen - vertegenwoordiger faculteit Industriële Wetenschappen
- Ann Peters - directeur onderzoekskoördinatie
- Miet Van Dael - vertegenwoordiger AAP
- Laura Hegge - vertegenwoordiger StuRa
- Laura Van Wijmeersch - vertegenwoordiger StuRa
- Pieter Lernout - hoofdbibliothecaris, secretaris

In 2017 werden drie vergaderingen van de Bibliotheekbeleidscommissie gehouden (op 19 januari, 2 juni en 20 oktober). De meeste aandacht ging naar de volgende thema's:

- Verbouwing Campusbibliotheek Diepenbeek;
- Open access-beleid UHasselt;
- Upgrade Document Server;
- Acquisitie didactische literatuur.

Andere onderwerpen waren:

- Problematiek individuele boekbestellingen;
- Acquisitie e-books;
- Opleidingen informatievaardigheden;
- Implementatie ORCID @UHasselt;
- Upload bewijs van peer review in het kader van VABB-SWH.

De bibliotheek had in 2017 de volgende uitgaven (in €):

Werking (incl. ANET-participatie)	69.172,19
Lidgelden Provinciale Bibliotheek	12.405,00
Bijzondere uitgaven (verhuis tijdschriftenarchief, huur studietent)	14.472,16
Onkosten personeel	483.041,82
	579.091,17

De uitgaven voor literatuur bedroegen:

Campusbibliotheek Diepenbeek	663.970,91
Rechtsbibliotheek Limburg	139.922,11
	803.893,02

In totaal (literatuur, werking, uitrusting, lonen) werd voor de bibliotheekwerking (Diepenbeek en Rechtsbibliotheek) € 1.382.984,19 uitgegeven (- € 19.962,19 t.o.v. 2016).

9. Externe relaties

9.1. VVBAD

De VVBAD-OWB (Overleg Wetenschappelijke Bibliotheken) sectie ging op 1 januari 2015 officieel van start als opvolger van het VOWB. De voorzitter is H. Van Kiel, hoofdbibliothecaris van KULeuven. M. Goovaerts vertegenwoordigt de Universiteitsbibliotheek UHasselt met P. Lernout als plaatsvervanger. Volgende onderwerpen kwamen in 2017 aan bod op de vergaderingen van 14 februari – 20 juni – 14 december:

- BioDing: Depotproject Bio-ingenieurs
- Ok!pi 2: Gezamenlijke statistieken van de Vlaamse Wetenschappelijke bibliotheken
- Big Deals and Open Access

VVBAD-WDI (Wetenschappelijke Documentatie en Informatie) sectievergaderingen vonden plaats op: 2 februari - 17 maart - 1 juni - 28 september - 24 november.

De werkgroep 'universitaire informatiewetenschappen en opleiding informatievak' heeft in 2017 regelmatig overleg gepleegd met vergaderingen op 8 maart en 22 november. Om de nood aan een moderne universitaire opleiding informatiewetenschappen te organiseren, werd een behoefteonderzoek uitgevoerd door de studiebureaus Kasperkovitz en Dialogic dat op 1 juli 2017 werd voorgesteld (<https://www.vvbad.be/meta/meta-nummer-20173/start-vlaams-nederlands-onderzoek-aan-welke-opleiding-tot>).

9.2. ELEKTRON

ELEKTRON is een vzw waarvan de universiteiten, de hogescholen en wetenschappelijke instellingen in Vlaanderen lid zijn en door hun bibliotheek vertegenwoordigd worden. Zij heeft tot doel te bepalen:

- welke consortia er elk jaar zullen worden gevormd en aangekocht;
- hoe de totale consortiumprijzen zullen worden verdeeld onder de partners.

Voorzitter is P. Marijnen (KULeuven). Pieter Lernout zetelt hierin voor UHasselt met M. Goovaerts als plaatsvervanger. Elektron vergaderde op: 21 februari – 16 mei – 26 september – 12 december.

De ELEKTRON-rekening aan UHasselt voor 2017 bedroeg € 451.720,53 (+40.586,11 t.o.v. 2016). De stijging is het gevolg van de aankoop van Scopus en van de jaarlijkse price cap op de bestaande licenties.

9.3. Samenwerking met de Provinciale Bibliotheek Limburg

De UHasselt en de PBL werken al sinds 2007 samen, onder meer rond de aankoop van collecties voor rechten en voor studeerplekken voor de rechtenstudenten in de PBL. Sinds 2014 biedt de PBL alle studenten en personeelsleden van de UHasselt ook automatisch een lidkaart aan.

De papieren tijdschriftencollectie van de UHasselt werd in 2017 grotendeels gearchiveerd in de magazijnen van de PBL. Het betreft tijdschriften waarvan het abonnement stopgezet werd en/of die elektronisch beschikbaar zijn. Door het papieren tijdschriftenarchief in de bewaarcollectie van de PBL onder te brengen, heeft de Universiteitsbibliotheek de garantie dat deze papieren abonnementen in ideale omstandigheden bewaard en ontsloten blijven. Tegelijk werd in de Campusbibliotheek extra ruimte gecreëerd voor individuele studieplekken en groepsworklokalen

9.4. VLIR ad hoc WG RDM-Open Science

VLIR ad hoc WG Open Science werd in 2017 samengevoegd met de WG RDM en wordt nu opgevolgd door de Dienst Onderzoekscoördinatie.

9.5. Activiteiten in ontwikkelingssamenwerking

De UHasselt-bibliotheek is sinds meer dan 30 jaar actief in ontwikkelingssamenwerkingsprojecten. De voornaamste activiteiten richten zich op toegang tot e-bronnen en repositories.

P. Lernout werd als gastspreker uitgenodigd op de internationale workshop over "Information Management for research and education oriented Libraries" in Pune, India (18 tot 22 december 2017). M. Goovaerts is coördinator van het project Educational, Library & Information Network (ELINF) in het VLIR-UOS Cuban Network Programma (2013-2018/2019-2022). In het nieuwe IUS programma aan de universiteit van Bahir Dar (2016-2021) neemt hij de coördinatie van het transversaal project op zich.

Het UNESCO-IODE repositorynetwerk OceanDocs (<http://www.oceandocs.org>) werd verder ondersteund door UHasselt. Via het netwerk worden meer dan 16.000 publicaties in verband met oceanografie en mariene wetenschappen in open access aangeboden. M. Goovaerts is lid van de Oceandocs Steering Group.

10. Evoluties

De bijgevoegde tabel illustreert de voornaamste activiteiten van de Campusbibliotheek Diepenbeek met een toegevoegde tijdsdimensie.

Campusbibliotheek Diepenbeek		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
aantal fotokopieën-prints in bibliotheek		358.580	349.797	557.170	506.129	309.159		517.556	516.503	480.181	
aantal zitplaatsen		142	146	159	211	211	211	211	211	211	222
aantal uitleningen		7.881	7.553	6.839	6.082	5.514	4.588	4.616	4.913	8.316	6.828
aantal uitgaande IBL:	Boeken	196	87	72	59	70	58	70	35	32	66
	Tijdschriften	681	754	656	414	333	395	333	207	185	107
	Totaal	877	841	728	473	403	453	403	242	217	173
	% voldaan	86,8	91,4	86,5	88,2	84,9	89,8	84,9	84,7	83,4	81,5
aantal inkomende IBL:	Boeken	308	290	258	215	188	175	188	346	311	209
	Tijdschriften	212	443	1.585	851	592	464	592	211	196	185
	Totaal	520	733	1.843	1.067	780	639	780	557	507	394
	% voldaan	83,3	73,6	50,5	46,9	46,9	40,1	46,9	51,9	56,8	53,8
aantal boeken geïnventariseerd		999	966	1.094	768	688	1.162	1.311	1.313	1.402	1.353
aantal bestellingen van boeken		409	264	144	140	146	224	599	512	410	208
totaal aantal volumes met barcode		69.011	69.907	70.514	73.864	76.548	68.878	81.856	81.072	80.724	71.748
aantal tijdschriften (abonnementen)		242	254	203	166	116	106	133	143	139	133
aantal inbindingen		324	303	302	290	0	107	239	123	54	217
aantal bezoeken website bibliotheek		160.349	157.148	108.506	48.826	58.908	72.544	79.210	91.860	107.371	113.565
aantal full-text e-tijdschriften		19.318	25.852	27.219	28.245	31.814	33.508	37.416	56.433	57.858	62.423
aantal full-text downloads		89.602	126.107	112.663	117.168	144.711	152.905	163.544	214.188	259.770	290.426
Aantal publicaties in de Document Server		7.833	9.992	10.239	11.511	12.806	14.122	16.532	18.076	20.972	23.346
aantal artikels in Knipselkrant/UHasselt in de Kranten		727	538	528	654	706	809	895	-	-	-
aantal studenten op 01-02-.... (subsidieerbaar of niet en voor zover geen personeel)		2.938	2.628	2.895	3.084	3.310	5.850	5.671	6.404	6.395	6.395
aantal personeel (FTE) BIB (zonder jobstudenten)		7,65	7,65	6,61	7,61	7,5	9,3	8,5	8,5	9,5	9,7
aantal bibliotheekbezoekers		126.885	116.694	-	-	-	-	-	-	-	-

Bijlage 1: Prognose consortia & e-bronnen 2018

Campusbibliotheek Diepenbeek (incl. ARK-filiaal)	
Licenties databanken	
Acland's Video Atlas of Human Anatomy	4.700,85
Avery	1.714,57
Econlit *	1.534,10
Eurocodes	1.328,58
GoPress *	3.765,07
Invert *	726,00
MathSciNet *	2.478,31
MLA *	2.413,70
MyNBN	1.845,25
Scifinder *	33.692,78
Scopus *	21.261,25
Sociological Abstracts *	1.377,98
Summon - EDS	11.253,00
Van Dale *	2.100,00
WoK: Web of Science - JCR - InCites*	30.929,61
Totaal databanken	121.121,05
Licenties e-journals (pakketten en losse tijdschriften)	
ACM Digital Library	1.872,93
American Chemical Society *	10.872,32
Business Source Complete *	8.265,05
Computer Science Package NOW Pub.	2.617,23
Elsevier - Science Direct *	180.051,68
Emerald Management 60	5.187,98
Institute of Physics *	9.549,53
JSTOR	3.495,88
Nature (6 journals)	42.978,40
ProQuest Central	14.305,83
Royal Society of Chemistry	8.782,09
Springer *	37.952,27
Wiley-Blackwell *	100.498,58
Totaal e-tijdschriftpakketten	426.429,77
Abonnementen losse e-tijdschriften	76.000,00
Totaal uitgaven e-tijdschriften	502.429,77
Andere Licenties	
Apache.be	887,34
ORCID (licentie)	671,55
EZ proxy (softwarelicentie)	6.165,19
Statista	2.350,43
Totaal uitgaven andere licenties	10.074,51

Boeken	
E-boeken (Academic Complete)	10.662,52
Boeken algemeen (raming)	16.500,00
Didactische literatuur (raming)	10.000,00
Totaal uitgaven boeken	37.112,52
Totaal Campusbibliotheek (incl. ARK-filiaal)	670.737,85

Rechtsbibliotheek Limburg	
Databanken	
Jura	18.570,00
Jurisquare	4.650,00
Strada + Rep. Notarial	6.705,00
Monkey	12.248,00
SocialEye	4.465,00
FiscalNet	2.156,00
Legal Source	8.280,00
Totaal Databanken	57.074,00
Tijdschriften – Los	33.784,00
Tijdschriften – Inbindingen	2.500,00
Boeken	40.000,00
E-Boeken	
International Encyclopedia of Law (6 IEL)	8.344,79
Springer ebooks Law & Criminology	919,60
Totaal E-Boeken	9.264,39
Totaal Rechtsbibliotheek Limburg	142.622,39

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

www.uhasselt.be
Universiteit Hasselt
Martelarenlaan 42 | BE-3500 Hasselt
Tel. +32 (0)11 26 81 11 | Fax: +32 (0)11 26 81 99
E-mail: info@uhasselt.be